

Udskriftsdato: 20. december 2025

**BEK nr 1328 af 17/12/2012 (Historisk)**

## Bekendtgørelse om skibsassistentuddannelsens afslutningsmodul

---

Ministerium: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Journalnummer: Ministeriet for Forskning, Innovation og  
Videregående Uddannelser,  
Styrelsen for Videregående Uddannelser og  
Uddannelsesstøtte, j.nr. 12/138566

### Senere ændringer til forskriften

BEK nr 1609 af 13/12/2016

# Bekendtgørelse om skibsassistentuddannelsens afslutningsmodul

I medfør af § 12, stk. 1, og § 13, stk. 1, i lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 207 af 4. marts 2011, som ændret ved lov nr. 478 af 30. maj 2012, fastsættes:

## Kapitel 1

### *Uddannelsens formål*

§ 1. Skibsassistentuddannelsens afslutningsmodul har til formål at give personer, der ønsker beskæftigelse inden for søfartsområdet, en teoretisk og praktisk faglig uddannelse, der gør dem i stand til at udføre forekommende praktisk arbejde inden for dæks- og maskinområdet på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde.

Stk. 2. Skibsassistentuddannelsens afslutningsmodul skal opfylde kravene i den internationale konvention om uddannelse af søfarende, om sønæring og om vagthold med senere ændringer (STCW-konventionen), reglement VI/1 om grundlæggende sikkerhedsmæssig oplæring og de teoretiske elementer i reglement II/4 om vagthold.

Stk. 3. Uddannelsens formål er endvidere på basis af grund- og afslutningsmodul samt den mellemliggende praktiske sejlads at give eleven uddannelse med henblik på opfyldelse af kravene i STCW-konventionens kapitel II/5 og III/5, begrænset til færdigheder baseret på normale driftstilstande og rutineopgaver i forbindelse med skibets drift samt at motivere til videreuddannelse inden for det maritime uddannelsessystem.

## Kapitel 2

### *Uddannelsens mål*

§ 2. Skibsassistentuddannelsens afslutningsmodul er indplaceret på niveau 3 i den danske kvalifikationsramme for livslang læring.

Stk. 2. Uddannelsen skal give eleverne redskaber til at udvikle sig i det forpligtende fællesskab, der nødvendigvis findes i en skibsbesætning.

§ 3. Mål for læringsudbyttet omfatter den viden, de færdigheder og kompetencer, som en skibsassistent skal opnå på afslutningsmodul.

Stk. 2. Læringsmål for viden er, at skibsassistenten med gennemført afslutningsmodul har

- 1) viden om skibes opbygning, indretning, maskineri og andet udstyr,
- 2) viden om skibets navigatoriske og maskintekniske arbejdsområder,
- 3) forståelse for betydningen af godt vedligeholdelsesarbejde om bord,
- 4) viden om forskellige risici ved arbejdets udførelse i forskellige typer skibe, således at ulykker og arbejdsskader kan undgås,
- 5) viden om transportprocesser og håndtering af last og
- 6) viden om entreprenørskab i form af grundlæggende begreber og inspiration til forbedring af eksisterende og udvikling af nye processer og arbejdsgange.

Stk. 3. Læringsmål for færdigheder er, at skibsassistenten med gennemført afslutningsmodul kan

- 1) deltage aktivt i udvikling og bevarelse af et sikkert og sundt arbejdsmiljø,
- 2) selvstændigt udføre konkrete vedligeholdelses- og reparationsopgaver om bord i et skib,
- 3) anvende og vedligeholde redningsmidler,
- 4) udføre praktisk arbejde om bord med tovværk, wire og surringsgrej,
- 5) udføre arbejdet i overensstemmelse med fastsatte normer for kvalitet,
- 6) udføre praktisk brandbekæmpelse,
- 7) bidrage til forbedring af arbejdets udførelse og kvalitet og
- 8) anvende og kommunikere på et aktivt engelsk inden for de for professionen relevante områder.

*Stk. 4.* Læringsmål for kompetencer er, at skibsassistenten med gennemført afslutningsmodul kan

- 1) indgå aktivt i samarbejdet omkring planlægning af arbejdsopgaver,
- 2) selvstændigt udføre praktiske opgaver i forbindelse med almindeligt skibsarbejde, herunder vedligeholdelsesarbejde, og
- 3) lede og udføre mindre transportprocesser ved håndtering af kraner mv.

*Stk. 5.* Eleven skal efter endt uddannelse opfylde kravene i STCW-konventionen i overensstemmelse med Søfartsstyrelsens kvalifikationskrav herom, vedrørende

- 1) betjening af redningsbåde, -flåder og mand- over-bord både, jf. STCW-konventionens reglement VI/2, paragraf 1,
- 2) duelighedsbevis i motorpasning og
- 3) sikringsberedskab og særlige sikringsopgaver i skibe, jf. STCW-konventionens reglement VI/6, paragraf 4.

### Kapitel 3

#### *Uddannelsens tilrettelæggelse*

§ 4. Uddannelsen tilrettelægges med stigende sværhedsgrad og kompleksitet gennem forløbet.

*Stk. 2.* Ny national og international viden og nye metoder, der er relevante for skibsassistenter, integreres i undervisningen.

*Stk. 3.* Varierende undervisningsformer skal understøtte elevens udvikling af selvstændighed og samarbejdsevner samt evne til at tænke nyt.

*Stk. 4.* Der er mulighed for at udbyde uddannelsen med modulopbygning.

*Stk. 5.* Uddannelsen tilrettelægges med tværfaglige elementer, der simulerer situationer og aktiviteter, som skibsassistenten kan møde i sit arbejdsliv.

§ 5. Uddannelsesinstitutionen er ansvarlig for gennemførelsen af uddannelsen i sin helhed, herunder for eventuel udlagt undervisning.

### Kapitel 4

#### *Uddannelsens varighed*

§ 6. Skibsassistentuddannelsens afslutningsmodul er normeret til 0,5 studenterårsværk, svarende til 30 point i European Credit Transfer System (ECTS-point).

### Kapitel 5

#### *Adgang*

§ 7. Uddannelsesinstitutionen optager elever på skibsassistentuddannelsens afslutningsmodul og sikrer, at de opfylder adgangskravene.

*Stk. 2.* På afslutningsmodul kan optages personer, som efter at have gennemført grundmodul har udført tjeneste som ubefaren skibsassistent i søgående handelsskibe over 20 BT i mindst 6 måneder.

*Stk. 3.* Adgang til uddannelsen til skibsassistent (afslutningsmodul) forudsætter, at ansøgeren

- 1) er i besiddelse af et gyldigt sundhedsbevis for søfarende og fiskere,
- 2) er skikket til udgik og
- 3) har et gyldigt vagtholdsbevis.

### Kapitel 6

#### *Studieordning*

§ 8. Uddannelsesinstitutionen fastsætter i en studieordning regler og vejledning for planlægning og gennemførelse af undervisningsforløb. Studieordningen skal indeholde en beskrivelse af, hvorledes

uddannelsesinstitutionen i tilrettelæggelsen af uddannelsen opfylder kravene i kapitel 3 i denne bekendtgørelse, det i bilag 1 angivne indhold og kravene i STCW-konventionen.

*Stk. 2.* I studieordningen fastsættes endvidere nærmere regler for

- 1) uddannelsens mål,
- 2) uddannelsens struktur og opbygning, herunder moduler og ECTS-point,
- 3) undervisnings- og samarbejdsformer,
- 4) samarbejde med erhverv og andre uddannelsesinstitutioner,
- 5) studieplaner,
- 6) eksaminer og anvendte bedømmelsesformer,
- 7) studieaktivitet,
- 8) merit,
- 9) orlov og
- 10) dispensation.

*Stk. 3.* Det skal fremgå af studieordningen, at institutionen kan dispensere fra de regler i studieordningen, der alene er fastsat af institutionen selv.

*Stk. 4.* Studieordningen og væsentlige ændringer heraf forudsættes udarbejdet med indhentning af inspiration fra erhvervets parter.

**§ 9.** Studieordninger og væsentlige ændringer heraf træder i kraft ved et semesters begyndelse.

*Stk. 2.* Studieordninger og væsentlige ændringer heraf skal indeholde overgangsregler.

*Stk. 3.* Gældende studieordninger skal være tilgængelige på institutionens hjemmeside og dokumenteret i uddannelsesinstitutionens kvalitetsstyringssystem.

## Kapitel 7

### *Eksamen og eksamensbeviser*

**§ 10.** Eksaminer og bedømmelser behandles efter gældende bekendtgørelse om eksamens- og prøveafholdelse samt bedømmelse af deltagere ved de maritime uddannelser (eksamensbekendtgørelsen).

**§ 11.** Uddannelsesinstitutionen udsteder eksamensbevis, når eleven har gennemført skibsassistentuddannelsens afslutningsmodul.

*Stk. 2.* Uddannelsesinstitutionen skal udstede kvalifikationsbevis, når en person har afsluttet skibsassistentuddannelsens afslutningsmodul og kan dokumentere at have erhvervet fartstid i handelsskibe, jf. gældende bekendtgørelse om kvalifikationskrav til søfarende og om sønæringsbeviser.

## Kapitel 8

### *Underviseres kvalifikationer*

**§ 12.** Underviserne skal samlet set have et kvalifikationsniveau, der ligger højere end afgangsniveauet for uddannelsen. Ved kvalifikationsniveau forstås ud over pædagogisk kompetence dokumenteret teoretisk, faglig og professionsmæssig kompetence.

*Stk. 2.* Nye undervisere skal inden for de første 3 ansættelsesår gennemføre relevant pædagogisk voksenunderviseruddannelse svarende til 30 ECTS-point, der kan opnås ved en kombination af teoretisk undervisning og opfølgning på egen uddannelsesinstitution.

## Kapitel 9

### *Andre regler*

**§ 13.** Uddannelsesinstitutionernes afgørelser i henhold til denne bekendtgørelse kan indbringes for Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte af den, som afgørelsen angår, jf. gældende bekendtgørelse om klager inden for lov om maritime uddannelser. Klagen indgives til uddannelsesinstitutionen, som videresender klagen til Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte

ledsaget af en udtalelse. Uddannelsesinstitutionen skal give klageren lejlighed til inden for en frist på mindst 1 uge at kommentere udtalelsen. Den eventuelle kommentar fra klageren skal medsendes til Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte.

*Stk. 2.* Fristen for at indgive klage efter stk. 1 er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt klageren.

*Stk. 3.* De af Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte truffne afgørelser i henhold til denne bekendtgørelse kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

**§ 14.** Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte kan tillade fravigelse af bekendtgørelsen som led i forsøg. Samtidig fastsættes forsøgets varighed og rapporteringsform.

*Stk. 2.* Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte kan dispensere fra bekendtgørelsen, når det findes begrundet i særlige forhold.

## Kapitel 10

### *Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser*

**§ 15.** Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2013.

*Stk. 2.* Studerende, der har påbegyndt en uddannelse før den 31. december 2012, kan færdiggøre uddannelsen efter de hidtidige regler.

*Stk. 3.* Uddannelsesinstitutionen tilrettelægger de nødvendige overgangsordninger for studerende som nævnt i stk. 2, der ønsker at afslutte uddannelsen efter reglerne i denne bekendtgørelse.

*Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte, den 17. december 2012*

INGE MÆRKEDAHL

/ Sune Rahn

**Beskrivelse af indholdet af skibsassistentuddannelsens afslutningsmodul****MASKINTEKNIK (8 ECTS-point)*****Fagemne: Vedligeholdelse***

Eleven skal gennem undervisningen opnå teoretiske og praktiske kvalifikationer, så vedkommende kan medvirke ved udførelse af almindeligt forekommende vedligeholdelsesarbejde med de rette værktøjer og midler under iagttagelse af gældende sundheds- og sikkerhedsmæssige krav.

**Prøvekrav:** Intern prøve

**Centrale temaer:**

- 1. Håndtering af risici ved brug af rengørings- og opløsningsmidler** – personlig sikkerhed ved rengørings- og malerarbejde, omgivelsernes sikkerhed, betydning af faresymboler, R- og S-sætninger samt kodenumre, foranstaltninger så gældende sikkerheds- og sundhedsmæssige krav overholdes, forbehandlingsarbejder ved malingsopgaver, foranstaltninger ved tankrensning til forebyggelse af forurening af havmiljøet.
- 2. Rensning, maling og sandblæsning** – grundprincipper for vedligeholdelse og rensning af tanke, kedler, centrifuger, til- og afrigning af udstyr mv., højtryksrensning, sandsvirpning, brug af el- og trykluft-værktøj.
- 3. Reparation og smøring** – smøresystemet om bord, vigtigheden af korrekt smøring, brug af smøreske-ma, overhaling og reparation af pumper, dæksmaskineri, hjælpemaskineri og værktøj.

***Fagemne: Maskin- og el-lære samt maskinvedligehold***

Eleven skal gennem teoretisk og praktisk undervisning opnå kendskab til dieselmotorer og hjælpemaskineri, som er nødvendig for at medvirke ved og udføre arbejde i maskinen om bord på et skib under iagttagelse af den fornødne sikkerhed. Eleven skal opfylde kravene til ElectroTechnical Rating (ETR), jf. STCW-konventionens kapitel III/7.

**Prøvekrav:** Intern prøve samt duelighedsbevis i motorpasning, jf. gældende kvalifikationskrav

**Centrale temaer:**

- 1. Terminologi** – terminologi i forbindelse med reparations- og vedligeholdelsesarbejder på motorer og hjælpemaskineri, herunder elektriske anlæg.
- 2. Dieselmotorer** – dieselmotorens arbejdsgang, hoveddele og systemer (brændselsolie, smøreolie, kølevand og startluftsystem), klargøring, start og standsning af dieselmotor, pasning af motoren under drift samt driftstimest bestemte eftersyn, vurdering af hvilke behovseftersyn, der er nødvendige at foretage ved driftsforstyrrelser.
- 3. El-arbejde** – håndværktøjer, der anvendes til elektrisk montage, korrekt udførelse af en elektrisk montage, principper for korrekt brug af materialer og komponenter i forbindelse med el-arbejde, sikkerhed i forbindelse med el-arbejde.

***Fagemne: Hydraulik, automation og køleanlæg***

Eleven skal gennem undervisningen opnå kendskab til grundlæggende hydrauliske anlæg, således at vedkommende kan assistere ved eller udføre eftersyn og reparationer af de hydrauliske anlæg om bord i skibe. Eleven skal gennem teoretisk og praktisk undervisning opnå kendskab til automation og køleanlæg, således at vedkommende kan udføre simple fejlfindings- pasnings- og vedligeholdelsesopgaver på køleanlæg om bord i skibe.

**Prøvekrav:** Intern prøve

**Centrale temaer:**

- 1. Grundlæggende kendskab til hydrauliske anlæg** - principper for anlæggenes virkemåde, komponenter i hydrauliske anlæg, deres virkemåde og funktion, beregning af cylinderkraft, daglige tilsyn, olieanalyse samt håndtering af oliefiltre.

**2. Grundlæggende kendskab til køleanlæg** – principper for køleanlægs virkemåde, herunder proviant-, last-, luftkonditioneringsanlæg og kølecontainere, komponenter i et køleanlæg, deres virkemåde og funktion.

**3. Regulering og tilsyn med køleanlæg** - aflæsning af tryk og temperatur, simpel regulering af køleanlæg, dagligt tilsyn, vedligehold af kølecontainere.

### **SØMANDSSKAB, SIKKERHED OG ARBEJDSMILJØ (9 ECTS-point)**

#### ***Fagemne: Praktisk sømandskab***

Eleven skal gennem undervisningen opnå de nødvendige kvalifikationer, så vedkommende uden arbejdsbeskrivelser og tegninger kan udføre praktisk arbejde om bord med tovværk, wire og surringsgrej samt udføre mindre transportopgaver med forskellige krantyper.

**Prøvekrav:** Intern prøve

#### **Centrale temaer:**

**1. Håndtering af kran og løftegrej** – teoretiske og praktiske opgaver i kranbetjening og anhugningsgrejs løfteevne, betydningen af håndteringssymboler og containerafmærkning, løftegrej og taljers anvendelse og kassationsårsager, anvendelse af kraner til løft af olieslanger og montering af disse på manifold.

**2. Håndtering af transportproces** – ledelse af transportproces ved tegngivning og radiodirigering, anvendelse af kraner til transport af forskellige mindre byrder under iagttagelse af alle sikkerhedsregler.

**3. Surringsarbejde** – surringsarbejder af forskellige emner på trailerdækket, herunder afsprodse ladning med airbags.

**4. Sikkerhed** – foranstaltninger, så de sikkerhedsmæssige krav, der tilgodeser egen og omgivelsernes sikkerhed på kran-/trailerdækket, overholdes.

#### ***Fagemne: Søsikkerhed og maritim sikring***

Eleven skal gennem teoretisk og praktisk undervisning opnå kvalifikationer inden for søsikkerhed samt redningsmidlers brug og vedligeholdelse, som er nødvendige for at kunne indgå i sikkerhedsbesætningen på et skib.

**Prøvekrav:** Intern prøve samt duelighedsprøve i betjening af redningsbåde, -flåder og mand- over-bord både, jf. gældende kvalifikationskrav.

#### **Centrale temaer:**

**1. Grundlæggende søsikkerhed og redningsmidler** – forebyggelse af forskellige former for farer og forlis, ophold i koldt vand samt behandling af kuldeskadede personer, krav til og anvendelse af redningsmidler og deres udrustning, anvendelse af personlige redningsmidler og helikoptersele.

**2. Kommunikation, beredskab, alarm og evakuering** – betjening af evakueringsystemer i forbindelse med redningsflåder og -både, korrekt anvendelse af nødkommunikationsudstyr og nødsignaler, korrekt adfærd i forhold til mønstringsruller, alarmsignaler og evakueringsplaner.

**3. Sørledning ved brug af redningsflåder og -både** -udsætning, sejlads og optagning af redningsbåd og nedfirbar flåde under iagttagelse af alle sikkerhedsmæssige forskrifter, opretning af kæntret flåde, sørledningstjenestens organisation samt helikopterredningsoperation.

**4. Vedligeholdelse af redningsmidler** – eftersyn af motorredningsbåde samt vedligeholdelse af redningsmidler.

**5. Maritimt sikringsberedskab** - sikringsplan og sikringsberedskab, risici og forholdsregler, jf. gældende kvalifikationskrav, kendskab til forhold under tilfangetagelse og eftervirkninger heraf.

#### ***Fagemne: Arbejds miljø***

Eleven skal gennem undervisningen opnå kvalifikationer inden for arbejdsmiljø, sikkerhed og forebyggelse af sikkerhedsrisici, som er nødvendige for at udføre arbejdet om bord på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde. Endvidere skal eleven have opbygget en holdning til arbejdssikkerhed, så vedkommende er bevidst om betydningen af et sikkert og sundt arbejdsmiljø.

**Prøvekrav:** Intern prøve

#### **Centrale temaer:**

**1. Nationale og internationale regler på området** – love, bekendtgørelser og tekniske forskrifter, som har betydning for egen og andres sikkerhed, Søfartsstyrelsens meddelelser A, IMDG-koden, herunder mærkning af farligt gods, ISM-kodens opbygning og betydning for sikkerheden om bord i skibe.

**2. Forebyggelse og korrekt sikkerhedsmæssig adfærd** – forebyggende sikkerhedsarbejde om bord i et skib, metoder til forebyggelse af ulykker om bord, risici ved transport af farligt gods, karakteristika ved lukkede rum, faremomenter og korrekt anvendelse af forholdsregler for indtrængning, demonstration af indtrængning i lukkede rum.

**3. Arbejdsmiljø** – formål med arbejdspladsvurdering (APV), udfærdigelse og anvendelse af APV, arbejdspladsbrugsanvisninger og leverandørbrugsanvisninger, forhold vedr. det psykiske arbejdsmiljø om bord, herunder hviletidsbestemmelser, vagtordninger, fritid mv.

**4. Personlige værnemidler og forholdsregler** – anvendelse af personlige værnemidler til forskellige opgaver i henhold til gældende retningslinjer.

#### **HÅNDVÆRKSMESSIG UDDANNELSE(13 ECTS-point)**

##### ***Fagemne: Værkstedsskole - projektarbejde***

Eleven skal i fortsættelse af den indledende håndværksmæssige uddannelse opnå yderligere teoretiske og praktiske håndværksmæssige færdigheder, således at vedkommende kan anvende disse håndværksmæssige færdigheder såvel i planlægning som ved udførelse af maskinteknisk vedligeholdelse og reparationer.

**Prøvekrav:** Intern prøve

##### **Centrale temaer:**

**1. Teknisk dokumentation** – tegningsregler og –anvisninger, fremstilling af eget dokumentationsmateriale, evt. ved brug af IT, anvendelse af teknisk dokumentation ved planlægning af forbedringer samt vedligehold og reparationer.

**2. Materialelære** – hensigtsmæssig anvendelse af konstruktionsmaterialer, herunder styrkekrav, formstabilitet, tæthed og korrosion samt egnethed i forhold til fremstillings- og arbejdsmetoder, varmebehandling af forskellige materialer, materialeprøvning af forskellige materialer, hensigtsmæssig anvendelse af sammenføjningsmaterialer og -metoder samt hensigtsmæssig anvendelse af pakningsmaterialer.

**3. Værkstedsteknik** – håndværktøj og måleudstyr, udstyr og metoder, korrekt anvendelse af komponenter samt metoder til samling/adskillelse, metoder til vurdering af et lejes tilstand, revneundersøgelse af maskinkomponenter.

**4. Skruestiks- og maskinarbejde** – reparation og vedligeholdelse, værktøj og andet udstyr, værktøjsmaskiner samt sikkerhed ved anvendelse af disse, brugerkontrol, korrekt sammenspænding, vurdering af momentkrav mv., korrekt metode ved samling, herunder tolerancepasning, korrekt opretning af koblede maskiner.

**5. Termisk sammenføjning** - svejseanlæg og flammeskæring samt sikkerhed forbundet hermed, TIG-svejsning i alm. stål, MAG-svejsning, lysbuesvejsning m/beklædt elektrode, flammeskæring ved anvendelse af ilt og gas.

##### ***Fagemne: Projektarbejde***

Eleven skal i en sammensat opgave indøve tidligere lærte håndværksmæssige færdigheder og discipliner i samarbejde med andre elever.